

De Catalaphyllia familie

Flower power kun je deze familie wel toeschrijven. De flowerkorallen die we *Catalaphyllia* sp. zullen noemen hebben in de aquariumwereld / industrie al voor heel wat ophef gezorgd.

Iedereen kent deze prachtige korallen wel en heeft deze misschien al wel eens gehad?

Zeker de zeeaquarianen die al lang bezig zijn kennen dit koraal als een eenvoudig steenkoraal dat goed te houden is in het aquarium.

In de jaren '80 was het een van de meest gehouden korallen in gevangenschap.

zachte of modderige bodems en tussen riffen waar ook zeegrassen te vinden zijn. Ze zijn niet algemeen verspreid maar komen geconcentreerd voor op bepaalde plekken waar ze dan ook veelvuldig aanwezig kunnen zijn. Door de overbevissing zijn er echter veel plaatsen waar de soort snel achteruit gaat. Zo zijn er 11 gebieden onderzocht waar deze soort veel voorkwam. In alle onderzochte gebieden kwamen *Catalaphyllia* sp. nog maar zelden voor, namelijk tussen 0.03 en 0.05 exemplaren per vierkante meter. Ze kwamen voor in

vastgehechte en losstaande vorm in oppervlakkig en diep water, in verslikte gebieden en op zachte bodems. Kolonies werden gevonden op meerdere verschillende locaties en net zoals

Euphyllia in sterk uiteenlopende habitats. Op grotere dieptes (> 40 m), waar vaak ook de meest kleurrijke rode en groene *Trachophyllia* sp. worden verzameld, werden ook de meeste *Catalaphyllia* geogst. Dit is een zeer lichtschuwe omgeving met een zand- en slibbodem zonder hard substraat. Het is dun bevolkt met losstaande korallen, macro algen en cyanobacteriën. Hier leven *Catalaphyllia* sp. als kleine losstaande kolonies waarvan de grootte en vorm overeenstemt met deze die je aantreft in de aquariumwinkels. Alle exemplaren in dit gebied hebben purperen tentakeluiteinden. Geen enkel exemplaar van elk ander gebied dat onderzocht werd vertoonde deze begerenswaardige kleur.

Veron J. (2000) schrijft echter dat de aanwezigheid van gekleurde tentakeluiteinden een veel voorkomend kleurpatroon is. Tegengesteld waren de weinige kolonies die gevonden werden op geïsoleerde en ondiepe riffen. Hier groeiden de korallen op een hard substraat en waren ze veel groter met een uitgesproken flabello-meandrische vorm. De mondschijf was groen en wit gestreept en de tentakels vertoonden geen gekleurde punten. Deze kolonies worden verwijderd met hamer en beitel of met een koevoet waardoor de spierwitte skeletbasis beschadigd wordt.

Status en conservatie

Bijna alle *Catalaphyllia* sp. in de aquariumhandel zijn afkomstig van Indonesië. Een klein deel komt van enkele landen uit Zuidoost Azië waar het verzamelen minder gereguleerd is. Australië is recent ook gestart met de export. Indonesische oogstquota bedragen tienduizenden per jaar. De laatste jaren is dit getal gedaald waarbij het jaar per jaar varieert.

In 2001 werd gestart met het bestuderen van de impact van de aquariumhandel op bepaalde soorten naar aanleiding van een EU-handelsstop. Op deze top zijn alle *Catalaphyllia* sp. geplaatst op de CITES lijst onder appendix II wat betekent dat de handel in deze dieren nauwelijkt in de gaten gehouden moet worden. Het gaat dus niet goed met deze soort en er heerst een bedreiging dat deze op de lijst komt van bedreigde diersoorten die zullen uitsterven. Er is een vergunning nodig om dit koraal te vangen, verkopen en te houden. Sommige landen hebben het koraal op de verboden lijst gezet waardoor dit niet gehouden mag worden. In ons land mag dit echter wel met de juiste documenten. Er zijn echter jaren geweest dat dit koraal niet in Europa mocht ingevoerd worden. Het is sinds kort dat we deze soort weer in onze handel terug zien. Vaak zijn deze afkomstig van Australië. Vroeger voor het verbod kwamen alle exemplaren uit Indonesië.

Leefgebied in de natuur

Catalaphyllia sp. vinden we terug in de Stille Zuidzee van Noord Australië tot de Filippijnen en Indonesië, Zuidoost Azië en ten zuiden van Japan. Je treft ze ook aan in het westelijk deel van de Indische Oceaan bij de Afrikaanse Oostkust. De soort komt algemeen tot overvloedig voor in afgeschermdes zones met troebel water of lagunes met

Dieren van andere sites hebben een verkleurde en conisch gevormde skeletbasis die typisch is voor losstaande kolonies. Een ander verzamelgebied was een ondiepe zone vlakbij de kust waar saai gekleurde *Trachophyllia* sp. werden geogst. Hiervan werd beweerd dat het een uitstekende locatie voor het verzamelen van *Catalaphyllia* sp. was. De site bleek echter verstoken van kolonies. Verklaringen hiervoor zouden kunnen zijn dat de dieren

Catalaphyllia is een LPS-koraal
(large polyp stony)

ooit sporadisch zijn voorgekomen, een lage natuurlijke bevolkingsgraad of leeg geoogst. Vergelijkbaar met de diepwater habitat, leefden de kolonies hier als losstaande exemplaren en nooit vastgehecht. Ze waren bijna zo goed als begraven in fijn slib en klein in hun soort vanwege het substraat waar ze in zaten. Vanwege dit slib had hun skelet een smerig bruine kleur. Het weefsel was vaalbruin met groenbruine mondschijven en tentakels.

Uiterlijk en fysiologie

De structuur van deze kolonies is meestal flabello-meandrisch wat zoveel wilt zeggen dat de septen (tussenschotten) van het kalkskelet wolkvormige meanders vormen, ongeveer zoals een hersenkoraal.

Net zoals *Trachophyllia* sp. hechten *Catalaphyllia* sp. zich vaak tijdelijk aan substraat als ze jong zijn. Eens volwassen maken ze zich meestal los van het substraat. Wanneer ze vast blijven zitten aan het rifsubstraat groeien ze uit tot grotere kolonies. In het geval dat ze als losstaande koralen in zacht substraat leven, leidt dit tot een beperktere groei van de kolonies. Wanneer deze dieren volledige expansie vertonen hebben ze veel weg van een anemoon. De kleuren zijn zeer variërend. De meeste hebben een groene basis met bruine accenten. Zo nu en dan zie je ook fluo groene exemplaren met paarse tentakels. De gele varianten die tegenwoordig in de handel opduiken zijn geverfd. Hiervoor moet je dus zeker opletten.

In het aquarium

Deze koralen zijn goed te houden in gevangenschap. Bij plaatsing kun je best met volgende punten rekening houden. Plaats ze op een zanderige bodem waar een matige tot gemiddelde stroming heerst. Ze moeten net niet weggeblazen worden. Wanneer de dieren op een plaats terecht komen waar een sterke verlichting heerst dan kun je best de dieren hier langzaam aan laten wennen. Hou ook bij het plaatsen rekening met de omgeving. De nematocysten in hun tentakels vertonen dezelfde plakkerige eigenschap zoals deze terug te vinden is bij anemonen. Hun weefsel is bijna volledig intrekbaar maar blijft 's nachts meestal gedeeltelijk open staan.

De mate waarin zij kunnen expanderen gekoppeld aan hun sterk netelende cellen maakt naburige koralen vatbaar voor serieuze beschadigingen. Hun eigen weefsel in volle expansie kan ook eenvoudig beschadigd raken. Daarom is de nodige voorzichtigheid aan de orde wanneer een openstaande poliep uit het water gehaald dient te worden. *Catalaphyllia* sp. zijn normaal gewillige eters die kleine zooplankton tot zich neemt. De waterkwaliteit moet stabiel zijn en zuiver. Ze kunnen vaak wel meer verdragen qua waterkwaliteit t.o.v. andere steenkoralen. Toch moeten we hier voorzichtig mee omspringen. Vaak gaat het niet goed met deze dieren en sterven ze langzaam af. Wanneer er anemoonvissen aanwezig zijn kan het gebeuren dat deze de *Catalaphyllia* sp. uitkiezen als symbiose partner. Grote kolonies kunnen dit goed aan toch is enige voorzichtigheid geboden. Vaak resulteert deze vorm van stress voor het koraal tot de dood ervan.

Voortplanting

Catalaphyllia sp. planten zich in de natuur soms voort via seksuele vermeerdering waarbij ei- en spermacellen uitgestoten worden. Toch is dit uiterst zeldzaam en ook in het aquarium zullen we dit verschijnsel haast nooit waarnemen. Meestal vermeerderen ze zich op zichzelf daar het hermafrodiete broedkolonies zijn. A-sexuele vermeerdering is zelfs nog zeldzamer. Als dit gebeurt dan vormt er een druppel aan de rand van het koraal. Deze komt na een tijd los en vormt zo een kolonie op zichzelf. Er zijn mensen met een groot hart die deze dieren ook zelf durven stekken. Het doorzagen en splitsen loopt meestal slecht af en is zeker af te raden.

Het kan gebeuren dat anemoonvissen de Catalaphyllia sp. uitkiezen als symbiose partner.